

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Aika 14.11.2023, klo 14:00 - 16:03

Paikka Hybridi / Iso kokoushuone FM5 / Teams

Käsitellyt asiat

- § 105 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus**
- § 106 Pöytäkirjan tarkastus**
- § 107 Läsnäolo- ja puheoikeus**
- § 108 Vanhusneuvoston toiminnan itsearviointi**
- § 109 Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2024**
- § 110 Webinaarin järjestäminen kuntien vanhusneuvostoille**
- § 111 Palveluiden verkoston suun terveydenhuollon selvitys**
- § 112 Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvitys**
- § 113 Vanhusneuvoston kokousaikataulu 2024**
- § 114 Aloite sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamiseksi**
- § 115 Tiedoksi merkittävät asiat**
- § 116 Muut asiat**
- § 117 Kokouksen päättäminen**

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Saapuvilla olleet jäsenet

Antero Saksala, puheenjohtaja
Eija Anttila
Reijo Fredriksson
Heimo Hanhilahti
Eila Henriksson
Leena Hulkkonen
Anneli Humala
Erkki Häkkinen
Maikki Hämäläinen-Ylikahri
Kari Itkonen
Anneli Kallio
Eila Kalliomäki
Pekka Karppanen
Ulla Karppila
Kalevi Kaukola
Hannes Koivula
Irma Koskela
Ilkka Kotiranta
Kimmo Laakia
Salme Lehtonen
Tiina Leppänen
Marianne Marenk
Nykänen Martti
Leena Ojala
Tarja Pukuri
Ilkka Salonen
Tapio Somppi
Taina Törmä
Riitta Vatanen
Ritva Viitaniemi
Soile Lönnqvist, varajäsen
Maiju Vuorenoja, varajäsen
Erkki Törmä, varajäsen

Muut saapuvilla olleet

Riikka Piironen, suunnittelija, sihteeri
Noora Salminen, suunnittelija
Minna Luoto, suun terveydenhuollon toimialuejohtaja, saapui 14:50, poistui 15:35

Poissa

Mervi Hissa
Tarja Karvinen
Anna-Maija Lahtinen
Reijo Laitinen
Paula Mattila
Esko Morikka

Allekirjoitukset

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Antero Saksala
Puheenjohtaja

Riikka Piironen
Sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty

15.11.2023

16.11.2023

Salme Lehtonen
pöytäkirjantarkastaja

Tiina Leppänen
pöytäkirjantarkastaja

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pirkanmaan hyvinvointialueen verkkosivulla pirha.cloudnc.fi 16.11.2023.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 105

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Puheenjohtaja avaa kokouksen ja toteaa sen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Ehdotus

Puheenjohtaja avaa kokouksen. Todetaan kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus.

Päätös

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 14:00 ja totesi sen lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 106

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Valitaan pöytäkirjantarkastajiksi Lahtinen Anna-Maija ja Laitinen Reijo.

Päätös

Valittiin pöytäkirjantarkastajiksi Lehtonen Salme ja Leppänen Tiina.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 107

Läsnäolo- ja puheoikeus

Ehdotus

Myönnetään läsnäolo- ja puheoikeus toimialuejohtaja Minna Luodolle 111 § ajaksi.

Päätös

Myönnettiin läsnäolo- ja puheoikeus toimialuejohtaja Minna Luodolle 111 § ajaksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 108

Vanhusneuvoston toiminnan itsearviointi

27079/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Riikka Piironen, SUUNNITTELIJA, riikka.piironen@pirha.fi

Vanhusneuvosto 24.10.2023

Vanhusneuvosto haluaa arvioida ja kehittää toimintaansa. Kokouksessa esitellään luonnos Vanhusneuvoston toiminnan itsearviointi -lomakkeesta.

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- hyväksyä lomakkeen
- pyytää vanhusneuvoston jäseniä antamaan arviointipalautteen vanhusneuvoston toiminnasta viimeistään ti 31.10.2023 sähköisellä lomakkeella.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

- hyväksyä lomakkeen. Lomake otettiin pöytäkirjan liitteeksi.
- pyytää vanhusneuvoston jäseniä antamaan arviointipalautteen vanhusneuvoston toiminnasta viimeistään ti 31.10.2023 sähköisellä lomakkeella.

Pirkanmaan hyvinvointialueen vanhusneuvosto on tehnyt toiminastaan itsearvioinnin. Arviointi toteutettiin Forms-lomakkeella.

Itsearvioinnin perusteella jäsenet ovat vanhusneuvoston toimintaan pääosin tyytyväisiä, vaikka kehittämiskohteitakin löytyy.

Kokousjärjestelyistä nousee esiin erityisesti tehtyjen päätösten vaikuttavuuden seuranta. Lisäksi kokousten ja puheenvuorojen pituuteen tulee kiinnittää huomiota, samoin esitysten määrään kokouksissa.

Vanhusneuvosto kokee, ettei se saa riittävästi tietoa Pirhan suunnitelmista ja tieto ikäihmisiä koskevasta ikäohjelmasta, lainsäädännöstä, toimintaympäristöstä ja sen muutoksia aiheuttavista tekijöistä on puutteellista. Lausuntojen aikataulu on liian tiukka ja materiaaliin ei ole riittävästi aikaa tutustua. Jatkossa toivotaan myös paremmin aikaa vanhusneuvoston omille aloitteille ja kannanotoille.

Vanhusneuvoston kokouksiin tullaan pääosin mielellään ja tietoa kokouksista jaetaan hyvin oman paikkakunnan vanhusneuvostossa. Vapaata keskustelua ja toisiinsa tutustumista toivotaan lisää.

Etäkokousten toimivuuteen tulee kiinnittää huomiota, puheenvuoron alussa esitellä itsensä ja esitysten pituuteen kokouksissa kiinnittää huomiota.

Ehdotus

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä käydyn keskustelun tiedoksi
- sopia jatkotoimenpiteistä kokouskäytäntöjen kehittämistarpeista
- huomioida toimintasuunnitelmassa toiminnan itsearvioinnissa nousseet kehittämistarpeet

Päätös

Vanhusneuvosto päätti kehittää omia kokouskäytäntöjä ja huomioida toimintasuunnitelmassa toiminnan itsearvioinnissa nousseet kehittämistarpeet.

- Nimenhuudon yhteydessä todetaan myös jäsenen edustama paikkakunta ja etäyhteydellä osallistuvien henkilöllisyys varmistetaan kuvayhteydellä.
- Puheenvuorot kokouksissa pidetään lyhyinä ja puheenvuoron aluksi kerrotaan oma nimi sekä paikkakunta.
- Pöytäkirjaan toivotaan nostoja keskusteluista
- Lausuntojen ja kannanottojen seuranta tulee kehittää
- Esitysten kokouksissa toivotaan olevan lyhyempiä ja asiapitoisia
- Esitysten määrään kokouksissa kiinnitetään huomiota.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 109

Vanhusneuvoston toimintasuunnitelma vuodelle 2024

27080/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Riikka Piironen, SUUNNITTELIJA, riikka.piironen@pirha.fi

Vanhusneuvosto laatii vuosittain vuosikertomuksen toiminnastaan ja tekee toimintasuunnitelman seuraavalle vuodelle. Vanhusneuvosto nostaa toimintasuunnitelmaan ne asiat, joihin haluaa vuoden aikana perehtyä ja vaikuttaa. Toimintasuunnitelmaa voidaan tarkentaa vuoden aikana.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- nostaa toimintasuunnitelmaan ne asiat, joihin haluaa vuoden aikana perehtyä ja vaikuttaa.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti nostaa toimintasuunnitelmaan ne asiat, joihin haluaa vuoden aikana perehtyä ja vaikuttaa.

- Huomioidaan vanhusneuvoston vaikuttaminen koko hyvinvointialueella.
- Kehitetään lausuntojen ja kannanottojen seuranta.
- Seurataan hyvinvointisuunnitelmien toimeenpanoa yhdyspinnoilla kunnissa ja koko hyvinvointialueella.
- Perehdytään keskeiseen lainsäädäntöön ja ikäohjelmiin.
- Vaikutetaan ikäystävälliseen ja saavutettavaan viestintään ja tiedottamiseen.
- Otetaan käyttöön alusta, johon voidaan tallentaa materiaalia vanhusneuvostolle, käydä keskustelua ja ilmoittaa kiinnostavista tapahtumista.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 110

Webinaarin järjestäminen kuntien vanhusneuvostoille

27082/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Riikka Piironen, SUUNNITTELIJA, riikka.piironen@pirha.fi

Vanhusneuvosto 24.10.2023

Keväällä pidettiin webinaari kuntien vanhusneuvostoille ja näille toivottiin jatkoa. Suunniteltu päivä seuraavalle webinaarille on 4.12.2023 klo 10-11.30. Keskustellaan webinaarin sisällöstä ja viestinnästä.

Päätösehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä käydyn keskustelun tiedoksi
- webinaarin pääaiheet.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

- merkitä käydyn keskustelun tiedoksi
- webinaarin pääaiheiksi Lähitorit ja Liikkuvan tuen tiimi sekä pyytää puheenvuoroa yhdyspintapäälliköltä
- pyytää 5 minuutin puheenvuorot Tampereen sekä pienen ja keskisuuren kunnan edustajilta.

Vanhusneuvosto järjestää webinaarin 4.12.2023 klo 10 - 11.30. Webinaarissa on puheenvuorot Nokialta, Mänttä-Vilppulasta ja Tampereelta sekä puheenvuoro yhdyspintapäällikkö Timo Tallilalta. Lyhyesti esitellään Lähitoritoimintaa ja vapaalle keskustelulle on varattu hyvin aikaa. Webinaarin tavoitteena on vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien vanhusneuvostojen välillä.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- lähettää kuntien vanhusneuvostoille kutsun ja webinaarin ohjelman.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

- Webinaarin yhteisen keskustelun aiheiksi Lähitorit ja liikkuvan tuen tiimin
- lähettää kuntien vanhusneuvostoille kutsun ja webinaarin ohjelman.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 111

Palveluiden verkoston suun terveydenhuollon selvitys

25417/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Minna Luoto, TOIMIALUEJOHTAJA, SUUN TERVEYD., minna.luoto@pirha.fi

Liitteet

- 1 Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma
- 2 Suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelma, laaja materiaali
- 3 Vanhusneuvoston lausunto suun terveydenhuollon palveluverkkosuunnitelmasta

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut ” alatavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen suun terveydenhuollon palveluiden verkostoa koskeva selvitys syys-lokakuussa 2023.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluiden verkostolla palvelutarpeeseen ja sen muutokseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemys tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Suun terveydenhuollon palveluiden verkoston valmistelussa on ollut pohjana aluevaltuuston 14.8.2023 hyväksymät palveluverkon kehittämisen yleiset sekä palvelukohtaiset periaatteet.

Nykytilan kuvaus ja muutospaineet

Pirkanmaan hyvinvointialue tuottaa tällä hetkellä suun terveydenhuollon palveluja 53 toimipisteessä. Lisäksi aikuisten palveluja ostetaan yksityisiltä palveluntuottajilta noin 10 toimipisteestä. Osa toimipisteistä sijaitsee sote-asemilla, osa erillisinä hammashoitoloina koulujen yhteydessä tai muuten erillään muista sote-palveluista. Omat toimipisteet eroavat asukas pohjiltaan, käyntimääriltään sekä henkilöstömääriltään huomattavasti toisistaan. Hammaslääkäreitä, suuhygienistejä ja hammashoitajia toimipisteissä on noin 540.

Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palveluiden käyttöasteissa on suuria eroja. Digitaalisten palveluiden tarjonta on ylipäättään hyvin vähäistä. Liikkuvina palveluina on syksyllä 2023 aloitettu alakoululaisten määräaikaistarkastusten tekeminen kouluilla siirrettävien hoitokoneiden avulla. Lukuvuonna 2023/2024 Tampereelta lukuun ottamatta kaikki määräaikaistarkastukset tehdään kouluilla. Tampereella toiminta alkaa lukuvuonna 2024/2025. Jonkin verran on tarjottu liikkuvia palveluja myös ikäihmisten asumispalveluyksiköihin joillain alueilla.

Pirkanmaan väestön määrän ennustetaan kasvavan 2–4 % vuoteen 2035 mennessä. Tällä hetkellä eniten suun terveydenhuollon palveluita käyttävän ikäryhmän eli 7–17-vuotiaiden määrän ennustetaan kuitenkin pienenevän. Samaan aikaan yli 75-

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

vuotiaiden määrä kasvaa, samoin kuin tämän ikäryhmän palveluiden tarve. Asiakasmäärän ennustetaan jonkin verran kasvavan vuoden 2022 tasosta. Käyntimäärien ennustetaan pysyvän vuoden 2022 tasolla olettaen, ettei nykyisissä toimintamalleissa tapahdu muutoksia. Suuntaus on kuitenkin kohti pidempiä käyntiaikoja, jolloin yhdellä käyntikerralla pystytään tarjoamaan enemmän palvelua ja näin vähennetään muun muassa potilasvaihdosta syntyvää hukkaa.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluiden verkosto, jossa palvelut jakautuvat fyysisiin toimipisteisiin, liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin. Suun terveydenhuolto on toimenpidekeskeinen ja laiteriippuvainen toimiala. Digitaalisten palveluiden käyttö tulee olemaan jatkossakin selvästi montaa muuta palvelua vähäisempää. Sen sijaan liikkuvien palveluiden tarjontaa voidaan lisätä. Vaiheittain toteutuvat muutokset edellyttävät joistakin vanhoista toimintatavoista luopumista.

Sosiaali- ja terveystalouden kiinteämpi yhteistyö on keskeinen tulevaisuuden tavoite. Suun terveydenhuollossa tavataan säännöllisesti valtaosa lapsista ja nuorista. Suun terveydestä voidaan tunnistaa monia yleisterveyteen liittyviä pulmia sekä mahdollisia sosiaalipalvelujen tarpeita. Yhteistyö vastaanottopalvelujen ja sosiaalipalvelujen kanssa on tärkeää. Yhteistyötä tukee suun terveydenhuollon toimipisteiden sijoittuminen jatkossa pääosin samoihin tiloihin näiden palvelujen kanssa, jolloin asiakkaan palvelutarpeisiin voidaan vastata joustavasti ja moniammatillista yhteistyötä hyödyntäen.

Palveluiden verkoston valmistelu lähti kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmistelutyöryhmät pitivät tulevaisuuden palveluiden verkoston kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutoksien skenaariota, jossa palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittyymiin ja samalla lisätään merkittävästi liikkuvia palveluja sekä mahdollisimman paljon digitaalisia palveluita. Samalla palveluiden verkostoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena. Liikkuvilla palveluilla tuodaan palveluita lähelle asukkaita varsinkin haja-asutusseuduilla.

Laajempien muutosten skenaariossa vuonna 2035 fyysisissä, kiinteissä toimipisteissä tapahtuisi 75 % käynneistä. Liikkuvina palveluina tarjottaisiin 15 % käynneistä ja digitaalisina palveluina 10 % käynneistä. Liikkuvien palvelujen tarjontaa muille kuin alakoululaisille pilotoidaan keväällä 2024 yhdessä vastaanottopalvelujen ja sosiaalitoimen kanssa.

Suun terveydenhuollon tulevaisuuden palveluiden verkoston osalta esitetään, että vuonna 2035 käytössä olisi 30 toimipistettä. Toimipisteiden aukioloaikoja laajennettaisiin, mikä osaltaan parantaisi palveluun pääsyä. Liikkuvilla palveluilla täydennettäisiin palveluita erityisesti haja-asutusseudulla, jossa julkinen liikenne on vähäistä. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi muun muassa asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutualueisiin. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Liitteenä suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvitys.

Ehdotus

Vanhusneuvosto

- merkitsee suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, ja
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Kokouskäsittely

Toimialuejohtaja Minna Luoto poistui kokouksesta esityksensä jälkeen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Päätös

Vanhusneuvosto

- merkitsi suun terveydenhuollon palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi
- hyväksyi esitetyn luonnoksen vanhusneuvoston lausunnoksi. Lausunto otettiin pöytäkirjan liitteeksi.
- antaa lausunnon aluehallitukselle.

Tiedoksi

Aluehallitus, Minna Luoto, Eeva Torppa-Saarinen

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 112

Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvitys

25418/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Titta Pelttari, LASTEN,NUORTEN,PERH.PAL.JOHTAJ, titta.pelttari@pirha.fi

Liitteet

1 Palveluiden verkosto_LaNuPe_LAAJA MATERIAALI.pdf

2 Palveluiden_verkosto_LaNuPe_ESITYSMATERIAALI - SAAVUTETTAVA.pdf

Pirkanmaan hyvinvointialueen strategian toimeenpano-ohjelman kärjen ” yhdenvertaiset, ennaltaehkäisevät ja vaikuttavat palvelut” alataavoitteen ”eheä ja monikanavainen palveluiden verkosto” alla on toteutettu hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkkoselvitys syys-lokakuun 2023 aikana.

Selvityksen tavoitteet ja toteuttamistapa

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkkoselvityksen ja sen pohjalta tehtyjen päätösten tavoitteena on vastata monikanavaisella palveluverkolla palvelutarpeeseen, turvata yhdenvertaisten palveluiden saatavuus sekä varmistaa henkilöstön riittävyys. Lisäksi tavoitteena on hillitä kustannusten kasvua sekä luoda näkemyksistä tarvittavista tiloista ja investoinneista.

Keväällä 2023 valmisteltiin palveluverkon kehittämisen yleisiä sekä palvelukohtaisia periaatteita, jotka hyväksyttiin aluevaltuustossa 14.8.2023. Sekä yleiset palvelulinjakohtaiset periaatteet ovat olleet pohjana lasten, nuorten ja perheiden palveluverkon valmistelussa. Valtuuston hyväksymät periaatteet ja kyseisten palveluiden esitettävät muutokset ovat linjassa keskenään.

Selvitys toteutettiin virkajohdon alaisuudessa konsulttiyhtiö Nordic Healthcare Group: n (NHG) ollessa valmistelun tukena. Valmistelussa käytettiin pohjana laajasti avoimen datan tilastotietoja mm. THL, Tilastokeskus, Sotkanet, Kela. Väestöanalyysit pohjautuvat Tilastokeskuksen väestötietoihin sekä Pirkanmaan liiton tekemän väestösuunnitteen tietoihin.

Valmistelua varten muodostettiin asiantuntijaryhmä, jossa oli edustettuna kaikkien toimi- ja vastualueiden edustajat, tilahallinnon, henkilöstöpalvelujen ja viestinnän edustajat. Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkostoa työstettiin syys-lokakuussa 2023. Työpajoja järjestettiin yhteensä viisi kappaletta. Lisäksi henkilöstöä osallistettiin laajasti erilaisilla kyselyillä (sosiaalipalvelut) sekä keskusteluilla ja kartoituksilla lähiesihenkilöiden kanssa (terveys- ja opiskeluhuollon palvelut). Kunnilta koottiin tietoa meneillään olevista ja tulevaisuuden tilahankkeista, joilla on vaikutusta hyvinvointialueen järjestämisvastuulla oleviin lasten, nuorten ja perheiden palveluihin.

Hyvinvointialueen johtoryhmä on ohjannut lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palveluverkostotyötä.

Nykytilakuvaus ja muutospaineet

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Lasten, nuorten ja perheiden palveluja tarjotaan tällä hetkellä 420 toimipisteessä lähes 1900 sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisen toimesta. Toimipisteiden asiakaspohja, käynti- ja henkilöstömäärät eroavat huomattavasti toisistaan. Palveluiden saatavuudessa sekä toimintamalleissa ja digitaalisten palvelujen käyttöasteissa on suuria eroja. Liikkuvia palveluja palvelulinjalla on jo nyt runsaasti. Palveluja tarjotaan omasta palvelutuotannosta pääosin virka-aikaan.

Pirkanmaan lapsiväestön määrän kehittymisen myötä lasten, nuorten ja perheiden palvelujen palvelutarpeen ennustetaan vähenevän koko Pirkanmaan alueella. Strategian toimeenpanotyöllä tavoitellaan sitä, että palvelujen käytön painopiste siirtyy universaali- ja varhaisen vaiheen palveluihin ja korjaavien palvelujen tarve vähenee merkittävästi nykyisestä. Yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset voivat vaikuttaa eri palvelujen kysyntään merkittävästi.

Lasten, nuorten ja perheiden palveluissa palvelujen järjestämistä haastavat työvoiman saatavuus ja riittävyys. Erityisesti sosiaalityöntekijöiden, lääkäreiden ja psykologien määrä on tarpeeseen nähden riittämätön ja vaikuttavat palvelujen tuottamiseen erityisesti maakunnan reuna-alueille.

Palveluiden verkoston tavoitetila ja johtopäätökset

Pirkanmaalla palveluja tulee monimuotoistaa ja yhteensovittaa. Lähtökohtana valmistelussa on monikanavainen palveluverkko, jossa palvelut jakautuvat ns. kivijalkapalveluihin (fyysiset toimipisteet), liikkuviin palveluihin sekä digipalveluihin.

Tavoitteena on tuottaa lasten, nuorten ja perheiden palvelut nykyistä asiakaslähtöisemmin. Digipalveluiden käyttöä sekä oman palvelutuotannon aukioloaikoja tulee laajentaa palveluun pääsyn ja asioinnin sujuvoittamiseksi. Ammattilaisten välisen yhteistyön mahdollistaminen on otettu huomioon fyysisen toimipisteverkoston suunnittelussa.

Hyvinvointialueen, kuntien ja 3. sektorin palveluksessa työskentelevien lasten, nuorten ja perheiden palvelujen ammattilaisten yhteistyön sujuvuus varmistetaan siten, että universaali- ja varhaisen vaiheen palvelujen tarjotaan myös jatkossa lähellä asiakkaita. Haasteellisessa elämäntilanteessa olevien lasten, nuorten ja perheiden tarvitsema joustava, moniammatillinen tuki pyritään varmistamaan sillä, että erityisesti erityisosaamista edellyttävät palvelut sijoittuvat jatkossa pääosin samoihin osaamiskeskittyymiin. Oman palvelutuotannon osuutta erityisesti lastensuojelun laitoshoidon osalta on tarve vahvistaa.

Valmistelu lähti asetetusta kolmesta skenaariosta: ei muutoksia, maltilliset muutokset ja laajemmat muutokset. Näistä valmisteluryhmät pitivät tulevaisuuden palveluverkon kehittämisessä parhaana vaihtoehtona laajempien muutoksien skenaariota, jossa liikkuvien ja digitaalisten palvelujen osuutta merkittävästi nykyisestä vahvistetaan. Samalla toimitilojen yhteiskäyttöä lisätään ja erityisosaamista edellyttäviä palveluita keskitetään vahvoihin osaamiskeskittyymiin. Fyysistä palveluverkkoa tiivistetään, jotta voidaan turvata toiminnallisesti ja taloudellisesti kestävä palvelujen kokonaisuus maakuntatasoisena.

Eri palvelujen osalta digitaalisten, liikkuvien ja fyysisten palveluiden suhteelliset osuudet vaihtelevat merkittävästi kuitenkin siten, että digitaalisten ja liikkuvien palvelujen osuutta on kasvatettu kaikissa palvelukokonaisuuksissa. Digitaalisilla ja

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

liikkuvilla palveluilla täydennetään palveluita erityisesti haja-asutusseuduilla, jossa julkinen liikenne on heikkoa. Muutoksia esitetään toteutettavaksi pitkällä aikavälillä ja hallitusti ottaen huomioon toimitilojen lisärakentamis- ja perusparannustarpeet.

Skenaarioiden mukaisista muutoksista on tehty vaikutusten arviointi, jossa on nostettu esiin vaikutuksia mm. lapsiin, asiakkaisiin, asukkaisiin, henkilöstöön, sidosryhmiin, ympäristöön ja maaseutuun. Lisäksi on arvioitu vaikutuksia talouteen.

Hyvinvointialueen strategian mukaisesti toiminnan kokonaisuudessa tavoitellaan noin kahden prosentin tuottavuuden lisääntymistä vuositasolla. Lähtökohta on huomioitu valmistelussa.

Jatkovalmistelu

Lasten, nuorten ja perheiden palveluverkkovalmistelussa edetään tarkemmalle tasolle kuulemiskierroksilta saadun ohjauksen sekä sosiaali- ja terveystalvelujen palveluverkkosuunnitelmien yhteensovittamisen jälkeen.

Liitteenä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston laaja ja tiivistetty selvitys.

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- merkitä lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksen tiedoksi, sekä
- antaa kommentit aluehallitukselle.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

- olla antamatta kommentteja lasten, nuorten ja perheiden palveluiden verkoston selvityksestä. Vanhusneuvostoa tulee kuulla asioissa, joilla on erityisesti merkitystä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, osallisuuden, liikkumisen tai päivittäisistä toiminnoista suoriutumisen taikka heidän tarvitsemiensa palvelujen kannalta.

Tiedoksi

Aluehallitus, Titta Pelttari

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 113

Vanhusneuvoston kokousaikataulu 2024

27083/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Maria Niiranen, SUUNNITTELIJA, maria.niiranen@pirha.fi

Hyväksymisaikataulu

Hallintosäännön 124 §:n mukaan toimielin päättää kokoustensa ajan ja paikan. Aluehallitus ja aluevaltuusto ovat hyväksyneet osaltaan kokousaikataulut vuodelle 2024 syys-lokakuussa 2023. Muiden toimielimien osalta kokousaikataulut tuodaan päätettäväksi kunkin toimielimen kokoukseen loka-marraskuussa 2023.

Aluehallituksen linjauksen mukaisesti aluehallituksen jaostojen, valtuuston valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten työsuunnitelmien tulee pohjautua etukäteen laadittuihin vuosikelloihin. Valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten kohdalla talousarviossa otetaan kohtuullisessa määrässä huomioon myös muu valmistelu, kuten mietintöjen valmisteluun varattava resurssi. Kustannusten säästön kannalta kaikkien toimielinten, valiokuntien ja vaikuttamistoimielinten tulee ottaa käyttöön etä- ja hybridikokouksia.

Toimielimiin on kokonaisuudessaan varattu vuoden 2024 talousarviossa 2,9 miljoonaa euroa, jonka rajoissa toimielinten on pysyttävä. Budjettiesitys perustuu tilinpäätöksen 2023 ennusteeseen.

Toimielinkohtainen suunnittelu

Toimielin voi suunnitella oman työskentelynsä vuodelle 2024 annetuissa kehyksissä. Vuoden 2023 toteumatietojen perusteella laskettuna vanhusneuvoston talousarvio mahdollistaa 10 kokoontumista vuodelle 2024. Toimielimet suunnittelevat, miten kokoontumiset jakautuvat varsinaisiin kokouksiin, työpajoihin tai muihin tilaisuuksiin sekä sen pidetäänkö tilaisuudet etä-, hybridi- vai läsnäolotilaisuuksina.

Demokratiakustannuksia seurataan kokonaisuutena, mutta seuranta tulee tehdä myös toimielinkohtaisesti. Jokaisen toimielimen, valiokunnan ja vaikuttamistoimielimen tulee pysyä talousarviokehyksessä. Kokoustopojen suunnittelulla toimielin pystyy kohdentamaan budjettiaan haluamiinsa asioihin.

Vanhusneuvostolle ehdotetaan kokouspäiviksi seuraavia ajankohtia:

- tiistai 6.2.2024 klo 14
- tiistai 12.3.2024 klo 14
- tiistai 9.4.2024 klo 14
- tiistai 7.5.2024 klo 14
- tiistai 4.6.2024 klo 14
- tiistai 20.8.2024 klo 14
- tiistai 17.9.2024 klo 14
- tiistai 8.10.2024 klo 14
- tiistai 5.11.2024 klo 14
- tiistai 10.12.2024 klo 14

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Ehdotus

Vanhusneuvosto päättää

- hyväksyä kokousaikataulun vuodelle 2024 esityksen mukaisesti.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

- hyväksyä kokousaikataulun vuodelle 2024 esityksen mukaisesti.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 114

Aloite sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamiseksi

27196/2023

Valmistelijat / lisätiedot:

Riikka Piironen, SUUNNITTELIJA, riikka.piironen@pirha.fi

Liitteet

1 Vanhusneuvoston aloite sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamiseksi

Vanhusneuvoston jäsen Riitta Vatanen esittää vanhusneuvoston jättävän aloitteen sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamiseksi. Sosiaalihuoltolain (1301/2014) perusteella myönnettävien taksikyytien maksimimäärä ja hakijan tulorajat tulee ottaa uudelleen käsittelyyn ja antaa päätöksiä tekeville mahdollisuus ratkaista taksikyytien määrä joustavasti sovittujen rajojen puitteissa hakijan elämäntilanne huomioon ottaen, kunnes korvaavat liikkumisratkaisut on saatu toteutettua hakijan kohdalla.

Ehdotus

Vanhusneuvosto

- käsittelee saapuneen aloiteluonnoksen sekä
- päättää aloitteen jättämisestä sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamiseksi.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti

- jättää aloitteen sosiaalihuoltolain mukaisten kuljetuspalveluiden myöntämisperusteiden tarkastamiseksi kokouksessa tehdyin muutoksin.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 115

Tiedoksi merkittävät asiat

- Jäsen Martti Nykänen esitti Akaan vanhusneuvoston huolen maksuttomien hoitotarvikkeiden jakelusta vanhusneuvoston kokouksessa 24.10.2023 102§. Apulaisylilääkäri Tero Harjuntausta Vastaanotto toiminnan asiantuntija- ja konsultaatiopalveluista on antanut vastauksen palautteeseen:
"Vastaus Akaan vanhusneuvoston kysymykseen hoitotarvikkeiden toimittamisesta Pirkanmaan hyvinvointialueella:

Olemme tunnistanee erin aikaan tulevien tuotteiden ongelman. Tuomi pyrkii jatkossa toimimaan niin, että paketti odottaa loput tuotteet ennen lähettämistä. Ongelmana on ollut, että joku tuotteista on saattanut tilapäisesti olla loppu. Jatkossa lähetykset pyritään selvyyden vuoksi lähettämään yhdellä kertaa. Mikäli tuotteissa on pitkäaikaista puutosta, laitetaan korvaava tuote tai sitten muut postitetaan etukäteen, jos korvattavaa tuotetta ei ole.

Syksyn uudistuksen alkuvaiheessa oli merkittäviä ongelmia tietotekniikan ja puhelinjärjestelmien kanssa. Hoitotarvikepalveluun pääsi kertymään jonoa. Tätä jonoa on nyt purettu ja sen poistamisesta on suunnitelma, joten jatkossa toimitukset tulevat toivottavasti nopeammin ja ennustettavammin. Tuotteiden toimitusmääriä pyritään myös lisäämään, jotta harvemmat toimitukset riittäisivät."

• Seuraava vanhusneuvoston kokous on maanantaina 11.12.2023 klo 14.30. Kokouksen alussa joulukahvit ja vapaata keskustelua klo 14 alkaen. Kokouksessa valitaan puheenjohtajat vanhusneuvoston loppukaudeksi ja kokoukseen ei ole mahdollisuutta osallistua etänä äänestyksen vuoksi.

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 116

Muut asiat

- Jäsen Riitta Vatasen terveiset Liikkumisen tuen asiakaosallisuusryhmästä

Ehdotus

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Vanhusneuvosto päätti merkitä tiedoksi jäsen Riitta Vatasen terveiset Liikkumisen tuen asiakasosallisuusryhmästä.

- Liikkumisen tuen tiimi aloittanut 1.11.2023
- Tiimi käsittelee uudet sosiaalihuoltolain ja vammaispalvelulain mukaiset kuljetuspalveluhakemukset
- Ohjaa käyttämään esteetöntä julkista liikennettä, palveluliikennettä, omaehtoista taksiliikennettä, omaehtoista kauppapalvelua, saattajapalvelua
- Näkövammaisten maksuton Nyssekortti päättyy vuoden lopussa
- Tällaisenaan Liikkumisen tuen tiimin palvelut eivät ratkaise liikkumisen ongelmia syrjäkylillä

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

§ 117

Kokouksen päättäminen

Ehdotus

Puheenjohtaja päättää kokouksen.

Päätös

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 16:03.

Tämä asiakirja on sähköisesti hyväksytty asianhallintajärjestelmässä

Muutoksenhakukielto

§105, §106, §107, §108, §109, §110, §111, §112, §113, §114, §115, §116, §117

Muutoksenhakukielto

Oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa (Laki hyvinvointialueesta 141 §).